

Музика и забавни поучения от преди 100 години на сцената на Университетски театър „Алма Алтер“ – София

Автор: Веселин Караатанасов

Снимки: Веселин Караатанасов

На 30-ти април 2025 г., на сцената на Университетския театър „АЛМА АЛТЕР“, нашите преподаватели и студенти от специалностите „Музика“ и „Медийни технологии и тонрежисура“ на Факултета по науки за образованието и изкуствата – СУ „Св. Климент Охридски“, се превъплътиха в старовремските образи на предците ни от българския град, най-вече София, през годините преди световните войни и между тях. Тяхната цел бе да покажат израстващата българска художествена култура с център професионалното музикално творчество, в неповторимото им съчетаване на европейско и национално, да изтъкнат постиженията, но и да отчетат проблемите.

Под формата ЛИТЕРАТУРНО-МУЗИКАЛНА ВЕЧЕРИНКА в ретро-стил с надслов „За всяка възраст и вкус“ бяха изпълнени творби от първите български композитори и музикални дейци, работили като учители по музика и диригенти – в училището, в църквата, във войската.

В програмата бяха включени обичайните за времето инструментални салонни пиеси в европейски дух – мазурка, полка и валс – от творчеството на Панайот Пипков, Спас Софялиев и Александър Кръстев. Националният дух се прояви в клавирните

обработки на ръченица – от Добри Христов, Панайот Пипков и Маестро Георги Атанасов, и в двете българските рапсодии – от Панайот Пипков и Мишо Тодоров.

Харесваният и много актуален тогава жанр детска оперета беше застъпен с хорове „На пролетта” и „Сладкопойна чучулига” и от арията с хор „Кат’ всеки светски кавалер” от първите български детски оперети „Деца и птички” и „Щурец и мравки”, композирани от П. Пипков.

Представителните образци от набиращата през 20-те и 30-те години челни позиции развлекателна музика – фокстрот в народен дух „Веждите ти види“ от операта „Шега на съдбата“ с композитор Димитър Шампион, тангата „Виолета“ за цигулка и пиано от Асен Карастоянов и „Не ме осъждай, любима“ – музика Пешо Радоев и текст Ш. Петриковски, доставиха видимо удоволствие на музикално компетентната публика.

В голямата им част тези композиции съществуват само в библиотечните и архивни фондове, но не и на видео или аудио записи, чиито дефицит творческият екип

желае да запълни. Литературната част включи стихотворението „Вълшебна нощ“ от Теодор Траянов и монолог на Боряна из едноименната драма на Йордан Йовков, представени съответно от Мария Руменова и Николина Банева.

Събитието бе подготвено и режисирано от доц. д-р Боряна Мангова. Нейният сценарий се базираше върху атрактивни, но и многозначителни за тогавашните музикални процеси публикации от музикалните издания и ежедневната преса. Дигиталната медия бе дело на нашата отличничка Роси Христова, III курс, специалност „Музика“. Тя беше дизайнер и на афиша – творческа интерпретация върху титула към кабаретната песен „Пепина“ от Мишо Тодоров, текст Кирил Христов, музикално издателство „Орфей“.

Диригент на дамската вокална група към катедра „Музика и мултимедийни технологии“ бе Полина Младенова, студентка от същия III-ти курс, а на пианото акомпанираше ас. Таня Майони. С индивидуални инструментални изпълнения се

откроиха преподавателите доц. д-р Роси Тодорова, доц. д-р Ралица Димитрова, доц. д-р Боряна Мангова, а така също и изявените студенти Виктория Будурова, Буден Стоянов, солистите-певци Яница Янкулова и Божидар Златков. Гост-солист на вечерта бе Дара Карагьозова, цигулка. Водещите вечеринката Криста Чаушева и Цветелин Кършаков изпълниха сериозната си задача с артистизъм!

Сред почетните гости на представлението бяха и.д. Заместник-декан на ФНОИ проф. д. н. Розалина Енгелс, проф. д-р Емилия Коларова от Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров”, както и представители на академичната общност, музикални деятели, докторанти, студенти, техните родители, ученици, приятели и възторжени посетители.

С чувство на въодушевление отправям своята сърдечна благодарност към всички участници за проявеното усърдие и професионална отдаденост, най-вече на доц. Мангова за прекрасната идея да „врътне“ с едно столетие назад часовника – най-безропотния съдник на нашите емоционални лутаници, съзидателни въжделения и духовни преживявания – такива, каквито преди век, че и отгоре, са бушували в сърцата на нашите пра-родители, благодарение на чиито блянове и страст е дошъл и нашият ред да се пръкнем на този свят, та да се полюбуваме на неговите прелести, съкровени радостни усещания и... суета.

Специални поздравления от мое име и от страна на проф. д-р Адриан Георгиев за чудесната сценография и костюмите, изтънчените маниери и сияйните усмивки на нашите студенти!

Ще си позволя да споделя какво ми каза моят приятел и колега точно преди началото на спектакъла: „Виж ги, виж ги, какви са ни красиви децата (нашите студенти) и как греят! Кажи ми, има ли нейде (размахвайки пръст във всички посоки) други техни колеги с толкова одухотворени лица?“. Аз напълно се съгласих с него и после се замислих как музиката рисува с много красиви бои и отключва у човека такава душевна безпределност, че тя просто помита заблудите на вярата в наивната пространствена обзиримост. А освен това, си личи и по погледа.

Относно снимките — бях си наумил да снимам на черно-бели филми, но като видях разнообразието и пъстротата на тоалетите, с които се бяха накиприли участниците, най-вече девойките, както и големия брой сценични номера, си казах, че ретро-фотките може би не са най-подходящите за момента и биха били по-удачни за някое друго сериозно мероприятие.

